

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	7
ЛИСТА КОРИШЋЕНИХ СКРАЋЕНИЦА – АКРОНИМА	9
1. УВОД, МЕТОД, НАУЧНИ МЕТОД, МЕТОДОЛОГИЈА	13
1.1. Научна област и предмет безбедности саобраћаја	14
1.2. Проблем безбедности саобраћаја	19
1.2.1. Проблеми безбедности саобраћаја у свету	19
1.2.2. Проблеми безбедности саобраћаја у Србији	21
1.3. Наука, метод, научни метод, методологија – основни појмови	23
1.4. Поступак научног сазнања	26
1.5. Опште логичке методе	28
1.5.1. Анализа	29
1.5.2. Синтеза	31
1.5.3. Апстракција	32
1.5.4. Конкретизација	33
1.5.5. Специјализација	34
1.5.6. Генерализација	35
1.5.7. Индукција	35
1.5.8. Дедукција	38
1.6. Методе истраживања у друмском саобраћају	39
1.7. Методе истраживања у безбедности саобраћаја	40
2. КВАЛИТАТИВНЕ МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА	43
2.1. Анкета	44
2.2. Интервју	57
2.3. Дубински интервју	58
2.4. Фокус групна дискусија	61

3. КВАНТИТАТИВНЕ МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА..... 63

3.1. Статистички метод	65
3.2. Метод мерења	71
3.2.1. Појам мерења	71
3.2.2. Значај и могућности мерења у безбедности саобраћаја	72
3.3. Мерење коначних исхода – мерење броја и последица саобраћајних незгода.....	75
3.3.1. Базе података значајне за безбедност саобраћаја и мерење коначних исхода.....	76
3.3.2. Ризици у саобраћају.....	80
3.4. Мерење пролазних исхода – мерење индиректних показатеља безбедности саобраћаја.....	86
3.4.1. Мерење индиректних показатеља коришћењем теренских истраживања	87
3.4.2. Мерење индиректних показатеља коришћењем база података	94
3.4.3. Индикатори безбедности саобраћаја.....	95
3.5. Конфликтна техника	105
3.5.1. Појам, историјат и значај	105
3.5.2. Методолошки проблеми примене конфликтне технике.....	109
3.5.3. Методологија снимања саобраћајних конфликата	110

4. МЕРЕЊЕ НИВОА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА..... 121

4.1. Основна поставка проблема мерења и оцењивања нивоа безбедности саобраћаја	121
4.2. Модели за оцену нивоа безбедности саобраћаја	125
4.2.1. Коришћењем коначних исхода.....	125
4.2.2. Коришћењем пролазних исхода	137
4.2.3. Остале методе за оцену стања безбедности саобраћаја.....	144

5. УПРАВЉАЊЕ БЕЗБЕДНОШЋУ ПУТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ..... 147

5.1. Увод	147
5.1.1. Животни циклус пута	148
5.1.2. Нормативни оквир	150
5.2. Досадашња искуства	152
5.2.1. Историјат развоја алата за унапређење безбедности пута	152
5.2.2. Досадашња искуства у Републици Србији	154
5.2.3. Значај примене алата за унапређење безбедности пута	156
5.2.4. Трошкови/користи алата за унапређење безбедности пута	157
5.3. Алати за унапређење безбедности пута	158
5.3.1. Оцена утицаја новог пута на безбедност саобраћаја (RSIA – Road Safety Impact Assessment)	158

5.3.2.	Ревизија безбедности саобраћаја (RSA – Road Safety Audit)	160
5.3.3.	Процес спровођења RSA	162
5.3.4.	Провера безбедности саобраћаја (RSI – Road Safety Inspection)...	166
5.3.5.	Управљање црним тачкама (eng. Black Spot Management – BSM).....	171
5.3.6.	Мапирање ризика (eng. Risk Mapping – RM)	183
5.3.7.	Дубинска анализа саобраћајних незгода (eng. In-Depth Studies)...	184
5.3.8.	Управљање безбедношћу саобраћаја на мрежи путева (eng. Network Safety Management – NSM).....	192
6.	САОБРАЋАЈНО-ТЕХНИЧКО ВЕШТАЧЕЊЕ – МЕТОДЕ И АНАЛИЗЕ	197
6.1.	Појам и значај саобраћајно-техничког вештачења.....	197
6.2.	Развој саобраћајно-техничког вештачења.....	199
6.3.	Методолошки концепт налаза и мишљења вештака	201
6.3.1.	Основни подаци.....	207
6.3.2.	Подаци о учесницима незгоде.....	209
6.3.3.	Подаци о путу и времену.....	211
6.3.4.	Налаз.....	212
6.3.5.	Мишљење/Закључак	221
7.	БЕНЧМАРКИНГ У БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА.....	223
7.1.	Основни појмови	223
7.1.1.	Врсте бенчмаркинга	225
7.1.2.	Ограничења у примени бенчмаркинга	227
7.2.	Бенчмаркинг у безбедности саобраћаја	229
7.2.1.	Модели бенчмаркинга у безбедности друмског саобраћаја	230
7.2.2.	Процес оцењивања у бенчмаркингу у безбедности саобраћаја.....	232
7.2.3.	Методолошки проблеми и значај бенчмаркинга	233
8.	МЕТОДЕ ЗА ПРОЦЕНУ ТРОШКОВА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА.....	235
8.1.	Значај познавања трошкова саобраћајних незгода.....	235
8.2.	Појам и структура трошкова саобраћајних незгода	236
8.3.	Методе за процену трошкова саобраћајних незгода	241
8.3.1.	Метод „људског капитала“ (Human Capital).....	242
8.3.2.	Метод „вољност за плаћање“ (Willingness to pay).....	247
8.3.3.	Милион ECU тест – Правило 1,15 милиона евра	250
8.3.4.	Просто правило (Rule of Thumb)	251
8.3.5.	Остали методи за процену трошкова саобраћајних незгода	252
8.4.	Процена трошкова саобраћајних незгода у Србији.....	254

---

9. АНАЛИЗА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПОДРУЧЈУ	257
<hr/>	
10. ОСТАЛЕ МЕТОДЕ И АНАЛИЗЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА	267
<hr/>	
10.1. Топографске анализе саобраћајних незгода	267
10.2. Експеримент.....	269
10.2.1. Crash тестови.....	270
10.3. Компарација – поређење.....	274
10.4. Студија случаја	274
10.5. Метод експерата	275
10.6. Студије интеракције, разговори, анализа понашања	276
10.7. Метод научног посматрања.....	277
<hr/>	
11. ЛИТЕРАТУРА.....	279
<hr/>	
12. БЕЛЕШКА О АУТОРИМА.....	301
